

Jäätmeseaduse ja pakendiseaduse ning teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Jäätmeseaduse muutmine

Jäätmeseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõike 1 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „järelevalve“ sõnadega „ja haldusjärelevalve“;

2) paragrahvi 1 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Korraldatud jäätmeveo ja sellega hõlmatud jäätmete taaskasutamise ja kõrvaldamise ning kohaliku omavalitsuse üksuse korraldusel kokku kogutud jäätmete ning nende taaskasutamise ja kõrvaldamise tellimisele kohaldatakse riigihangete seaduses sätestatud, arvestades käesoleva seaduse erisusi.“;

3) paragrahvi 1 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Korraldatud jäätmeveo tellimisele, välja arvatud saared või väikesaared, võib kohaldada riigihangete seaduse §-s 12 sätestatud, kui hankemenetlus on lõppenud riigihangete seaduse § 73 lõike 3 punktide 2–5 alusel.“;

4) paragrahvi 1 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusjärelevalvele kohaliku omavalitsuse üksuse tegevuse üle kohaldatakse Vabariigi Valitsuse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.“;

5) paragrahvi 11 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „, välja arvatud jäätmekäitluse üle teostatava järelevalve“;

6) paragrahvi 12 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva seaduse § 136³ lõikes 5 sätestatud kohustuse täitmisel antakse kohaliku omavalitsuse üksusele toetust jäätmehoolduse arendamise kulude osaliseks katmiseks, kui riigieelarve seda võimaldab.

(5) Toetuse andmise aluseks võetakse Keskkonnaagentuuri aruanne kohaliku omavalitsuse üksuse olmejäätmete liigiti kogumise sihtarvu täitmise kohta, mis avaldatakse igal aastal hiljemalt 1. aprilliks Keskkonnaagentuuri veebilehel.“;

7) paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Valdkonna eest vastutaval ministril ja keskkonnajärelevalve asutusel on õigus saada toodete valmistajalt või sissevedajalt ning valitsusasutuselt või valla- või linnavalitsuselt andmeid Eestis valmistatavate või Eestisse sisseveetavate toodete ja nende valmistamisel kasutatavate ainete ning neist tekkivate jäätmete ja nende käitluse kohta.“;

8) paragrahvi 26¹ täiendatakse lõigetega 1⁵ ja 1⁶ järgmises sõnastuses:

„(1⁵) Muu isik kui tootja, kes võtab jäätmevaldajalt vastu probleemtootest tekkinud jäätmeid ning taaskasutab või kõrvaldab neid, on kohustatud esitama probleemtooteregistrile andmed

probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemise kohta käesoleva seaduse §-s 25¹ sätestatud kohustuste ja § 26 lõike 3 alusel kehtestatud nõuete kohaselt.

(1⁶) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1⁵ nimetatud isik pakub teenust probleemtoote tootjale ja esitab probleemtooteregistrile andmed tema nimel, loetakse probleemtoote tootja probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemise andmete esitamise kohustus täidetuks.“;

9) paragrahvi 26⁹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Probleemtoodete või probleemtoodetest eraldatud osade vastuvõtmine ja kokkuostmine jäätmetena on lubatud üksnes probleemtooteregistris registreeritud tootjal või tootjate ühendusel või keskkonnakaitsele omaval isikul, kes täidab laiendatud tootjavastutusega seonduvaid tootja kohustusi, sealhulgas käesoleva seaduse § 117 lõikes 2¹ sätestatud kohustust.“;

10) paragrahvi 31 lõiget 1¹ täiendatakse pärast sõna „ringlussevõtu“ sõnadega „ja § 136³ lõikes 5 nimetatud olmejäätmete liigiti kogumise“;

11) paragrahvi 31 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Paber- ja kartongpakendijäätmed kogutakse koos paberi- ja kartongijäätmetega.“;

12) paragrahvi 31 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

13) paragrahvi 31 lõike 6 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast tekstiosa „lõigetes 3 ja 4“ tekstiosaga „ja pakendiseaduse §-s 15“;

14) paragrahvi 31 lõiget 7 täiendatakse pärast sõna „kohaselt“ tekstiosaga „lähtudes piirkondlikest iseärasustest, nagu eeldatavatest jäätmekogustest, hoonestusest, asustustihedusest ning teede- ja tänavatevõrgu eripärast“;

15) paragrahvi 31 täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:

„(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud korraldus peab tagama, et liigiti kogumine on jäätmevaldajale võimalikult mugav ja motiveeriv.“;

16) paragrahvi 42 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmekava võib olla kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu kehtestatud muu õigusakti osa.“;

17) paragrahvi 42 lõike 3 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „kaupa“ sõnadega „, sealhulgas olmejäätmete liigiti kogumise sihtarvu saavutamist igal aastal,“;

18) paragrahvi 42 lõike 3 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) hinnangut vajadusele luua uusi või muuta olemasolevaid kogumissüsteeme, võttes arvesse jäätmete liigiti kogumise sihtarvu saavutamise kohustust, käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel erandite tegemise vajadust ning § 31 lõigetes 7 ja 8 sätestatud põhimõtteid.“;

19) paragrahvi 42 lõike 3 punkti 7 täiendatakse pärast sõna „rahastamist“ tekstiosaga „ning jäätmehoolduskulude kandmise kohustuse rakendamist, selle kogumise eesmärki ja arveldamise korraldust“;

20) paragrahvi 42 lõike 3 punktid 13 ja 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„13) korduskasutuseks ettevalmistamiseks, ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivate olmejäätmete ja biolagunevate jäätmete energiakasutuse otstarbel põletamise ja

ladestamise vähendamise plaani ning energiakasutuse otstarbel põletamise ja ladestamise piiramiseks võetud meetmeid;

14) pakendite ja pakendijäätmete kogumise ja vedamise ning taaskasutusorganisatsioonidele üleandmise kava, sealhulgas pakendijäätmete avalikku kogumissüsteemi müügikohtade juures;“;

21) paragrahvi 42 lõiget 3 täiendatakse punktidega 17 ja 18 järgmises sõnastuses:
„17) korduskasutuse edendamise ja jäätmetekke vältimise kava;

18) teiste kohaliku omavalitsuse üksustega jäätmekava elluviimiseks koostöö tegemise plaani.“;

22) paragrahvi 44 lõikes 4 asendatakse arv „3“ arvuga „3¹“;

23) paragrahv 64 tunnistatakse kehtetuks;

24) paragrahvi 65 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kohaliku omavalitsuse üksused korraldavad oma haldusterritooriumil kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete kogumist ja käitlemist, välja arvatud juhul, kui see on hõlmatud laiendatud tootjavastutusega seonduvate tootja kohustustega.“;

25) seaduse 4. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4. peatükk

KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSE KORRALDATUD JÄÄTMEHOOLDUS JA JÄÄTMEHOOLDUSKULUD“;

26) paragrahvi 66 täiendatakse lõigetega 1²–1⁴ järgmises sõnastuses:

„(1²) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel korraldatud jäätmevedu korraldatakse selliselt, et jäätmeid vedava ettevõtja ainsaks kliendiks ja temale tasu maksjaks on kohaliku omavalitsuse üksus ning jäätmevaldajate üle arvestuse pidamise ning nendega arveldamise kohustus on kohaliku omavalitsuse üksusel.

(1³) Kohaliku omavalitsuse üksus võib lõikes 1² märgitud tasu kogumise korraldada kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-s 62 sätestatud koostöövormide kaudu teiste kohaliku omavalitsuse üksustega või kohaliku omavalitsuse üksuse asutatud ja otsese valitseva mõju all oleva äriühingu, mittetulundusühingu või sihtasutuse kaudu halduslepingu alusel.

(1⁴) Kohaliku omavalitsuse üksus võib jäätmevaldajate üle arvestuse pidamise ja arve, milles ettenähtud summa tasutakse kohaliku omavalitsuse üksusele, esitamise jäätmevaldajale korraldada ka korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja kaudu halduslepingu alusel.“;

27) paragrahvi 66 lõike 2 esimest lauset muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, biojäätmete ja olmes tekkivate tagatisrahata pakendijäätmete kogumise ja veo.“;

28) paragrahvi 66 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Liigiti kogutud jäätmete üleandmise kulu on vähemalt kolm korda väiksem kui vastav tasu segaolmejäätmete ja valesti liigitatud jäätmete üleandmisel.“;

29) paragrahvi 66 lõikes 6 asendatakse sõna „kogusest“ tekstiosaga „mahust või kaalust“;

30) seadust täiendatakse §-ga 66¹ järgmises sõnastuses:

„§ 66¹. Jäätmehoolduskulude kehtestamise lähtealused, rakendamise eesmärk ja kasutamise põhialused

(1) Käesoleva seaduse § 11 lõikes 1 nimetatud jäätmehoolduse korraldamiseks, § 136³ lõigetes 1 ja 2 sätestatud jäätmete taaskasutamise sihtarvude ja § 136³ lõikes 5 sätestatud jäätmete liigiti kogumise sihtarvu saavutamiseks on kohaliku omavalitsuse üksusel õigus kehtestada jäätmevaldajale jäätmehoolduskulude kandmise kohustus.

(2) Kui kohaliku omavalitsuse üksus kehtestab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustuse, korraldatakse § 66 lõike 1 alusel korraldatud jäätmevedu selliselt, et jäätmeid vedava ettevõtja ainsaks kliendiks ja temale tasu maksjaks on kohaliku omavalitsuse üksus ning jäätmevaldajate üle arvestuse pidamise ning nendega arveldamise kohustus on kohaliku omavalitsuse üksusel.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmehoolduskulude suuruse määramise korra kehtestab kohaliku omavalitsuse üksuse valla- või linnavolikogu määrusega.

(4) Jäätmehoolduskulud kannab korraldatud jäätmeveoga liitunud ja liitumisest vabastatud jäätmevaldaja proportsionaalselt jäätmehoolduse teenuse tarbimise mahu ja jäätmeveo kaudu üleantud jäätmete kogusega.

(5) Valla- või linnavalitsusel on õigus anda jäätmehoolduskulude kandmisel soodustusi ja vabastusi volikogu kehtestatud tingimustel ja korras.

(6) Jäätmehoolduskulud on lõikes 7 nimetatud vajalikud püsikulud, millele lisatakse korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete veokulu ja korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete, välja arvatud pakendijäätmed, käitluskulu.

(7) Jäätmehoolduse korraldamiseks ja arendamiseks, sealhulgas jäätmete liigiti kogumise sihtarvu ning taaskasutamise sihtarvu saavutamiseks vajalikud püsikulud on:

- 1) kogumisvahenditega ja kogumispunktidega seotud kulud;
- 2) väljaspool korraldatud jäätmevedu kogutavate jäätmete veo ja veo ettevalmistamisega seotud kulud;
- 3) väljaspool korraldatud jäätmevedu kogutud jäätmete käitlemise kulud;
- 4) jäätmekäitluskoha rajamise, kasutamise, sulgemise ja järelhoolduse kulud, sealhulgas jäätmekäitluskoha rajamise ettevalmistamise kulud;
- 5) korduskasutuslahendustega ja jäätmetekke vältimisega seotud kulud;
- 6) jäätmevaldajate registri pidamise ning jäätmevaldajatega arveldamise kulud;
- 7) jäätmeteemalise teavituse ja nõustamise kulud;
- 8) jäätmeseaduse nõuete täitmise järelevalve kulud;
- 9) muud kulud, mille eesmärk on parandada jäätmehoolduse taset või täita jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutamise sihtarve.

(8) Jäätmehoolduse arendamise, sealhulgas jäätmete liigiti kogumise sihtarvu ning taaskasutamise sihtarvu saavutamise kulude sisse ei arvata:

- 1) õigusaktidega kohaliku omavalitsuse üksusele määratud sunniraha või rahatrahvi;
- 2) kulu ulatuses, milles riik on maksnud kohaliku omavalitsuse üksusele toetust, mida kohaliku omavalitsuse üksus riigile ei hüvita;
- 3) muid kulusid, mis ei ole vajalikud jäätmehoolduse arendamiseks, sealhulgas jäätmete liigiti kogumise sihtarvu ning taaskasutamise sihtarvu saavutamise kohustuste täitmiseks.

- (9) Jäätmehoolduskulud peavad olema põhjendatud, vastavuses teenuse osutamise kuludega ja lähtuma kuluefektiivsusest.
- (10) Jäätmehoolduskulude katteks kogutud raha kasutatakse üksnes käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud eesmärgil ja raha ülekandmine teistesse valdkondadesse on keelatud. Kohaliku omavalitsuse üksus tagab oma tegevusaladel kulude lahususe ja see peab kajastuma tema raamatupidamises eraldi tulude, kulude ja vara arvestuses.
- (11) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud jäätmehoolduskulude suurus on kuni 100% jäätmevaldajale esitatud korraldatud jäätmeveoga hõlmatud kuludest.
- (12) Korraldatud jäätmeveoga liitumisest käesoleva seaduse § 69 lõike 4 alusel vabastatud jäätmevaldaja jäätmehoolduskulude suurus, mis sisaldab käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud kulusid, on kuni 3 eurot ühes kalendrikuus ja see ei või jäätmevaldaja jaoks edaspidi tõusta rohkem kui 10% aastas eelmise aasta arvutamise aluseks olevast summast.
- (13) Jäätmevaldajale ja korteriühistu liikmele, kellele korraldatud jäätmeveo teenust osutati, esitatakse arveldamiseks vajalike andmetega arve, millel on eraldi välja toodud:
- 1) käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud jäätmehoolduse arendamise kulu;
 - 2) veoteenuse, sealhulgas eraldi pakendite veoteenuse kulu;
 - 3) käitlusteenuse kulu;
 - 4) kogumisvahenditega seotud kulu;
 - 5) soodustus;
 - 6) muud teenused.
- (14) Kohaliku omavalitsuse üksus koostab igal aastal aruande jäätmehoolduskulude määramise ja rakendamise kohta eelmisel kalendriaastal ning selles antakse hinnang kulu:
- 1) rakendamise vabastuste ja soodustuste õigsuse kohta – hinnates, kas need on põhjendatud;
 - 2) kulutõhususe rakendamise kohta – hinnates, kas kulud on kooskõlas teenuse osutamise kuludega;
 - 3) määramise arvutamise nõuete täitmise kohta – hinnates, kas kulu suurus on arvutamise nõuetega kooskõlas;
 - 4) jaotumise kohta kõigi käesoleva paragrahvi lõigetes 6 ja 7 loetletud kulukomponentide vahel;
 - 5) kasutamise kohta – hinnates, kas kulu on kasutatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud eesmärgil.
- (15) Kohaliku omavalitsuse üksus avaldab oma ametlikul veebilehel käesoleva paragrahvi lõikes 14 nimetatud aruande iga aasta esimeses kvartalis.
- (16) Jäätmehoolduskulude kogumise korraldamise tagab kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil valla- või linnavalitsus.
- (17) Kohaliku omavalitsuse üksus võib jäätmehoolduskulude kogumise korraldada kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-s 62 sätestatud koostöövormide kaudu teiste kohaliku omavalitsuse üksustega või kohaliku omavalitsuse üksuse asutatud ja otsese valitseva mõju all oleva äriühingu, mittetulundusühingu või sihtasutuse kaudu halduslepingu alusel.
- (18) Kohaliku omavalitsuse üksus võib jäätmevaldajate üle arvestuse pidamise ja käesoleva paragrahvi lõikes 13 nimetatud andmetega arve, milles ettenähtud summa tasutakse kohaliku omavalitsuse üksusele, esitamise jäätmevaldajale korraldada ka korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja kaudu halduslepingu alusel.“;

31) paragrahvi 67 lõike 1 esimest lauset muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja leidmiseks kohaldab kohaliku omavalitsuse üksus iseseisvalt või koostöös kohalike omavalitsuste koostööorganisatsiooni või teiste kohaliku omavalitsuse üksustega riigihangete seadusest sätestatud, arvestades käesoleva seaduse erisusi.“;

32) paragrahvi 67 lõiget 2 täiendatakse pärast tekstiosa „kohaliku omavalitsuse üksuste liit“ tekstiosaga „või kohaliku omavalitsuse üksuse asutatud ja otsese valitseva mõju all olevat äriühingut“;

33) paragrahvi 67 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kohaliku omavalitsuse üksus koostab korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja leidmiseks riigihanke alusdokumendid, lähtudes riigihangete seaduse § 77 lõikest 4 ning arvestades käesolevas lõikes sätestatud erisusi. Korraldatud jäätmeveo teenuste osutaja leidmiseks määratakse riigihanke alusdokumentides muu hulgas järgmised tingimused:

- 1) veopiirkond;
- 2) veetavad jäätmeliigid;
- 3) eeldatavad jäätmekogused;
- 4) jäätmekäitluskoht või -kohad ja vajaduse korral pakendijäätmete vaheladustuskoht või kohad;
- 5) hankelepingu kestus;
- 6) veotingimused, nagu veo sagedus, aeg ja tehnilised tingimused;
- 7) jäätmeveoga seotud lisateenused, mille eest võib võtta lisatasu, ja lisateenused, mis on otseselt jäätmeveoga seotud ja peavad sisalduma korraldatud jäätmeveo kuludes;
- 8) veopiirkonnas asuvate ühepereelamute ja mitme korteriga elamute arv ning korterite arv mitme korteriga elamutes;
- 9) kui halduslepinguga antakse üle ka jäätmevaldajatega arveldamise ja arve esitamise ülesanne, siis klienditeeninduse aluspõhimõtted;
- 10) jäätmevedaja kohustus kontrollida, kas üleantavad jäätmed on õigesti liigiti kogutud.“;

34) paragrahvi 67 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud veopiirkonna elanike arv ei ole üldjuhul suurem kui 100 000.“;

35) paragrahvi 69 lõige 4¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4¹) Korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest on vabastatud jäätmekäitluskohad, kus keskkonnakaitseloa alusel käideldakse segaolmejäätmeid.“;

36) paragrahvi 69 lõiked 4³, 5 ja 5¹ tunnistatakse kehtetuks;

37) paragrahvi 70 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab tema korraldusel kokku kogutud jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamise, välja arvatud juhul, kui see on hõlmatud laiendatud tootjavastutusega seonduvate tootja kohustustega.“;

38) paragrahvi 70 täiendatakse lõigetega 1¹–1⁴ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldusel kokku kogutud jäätmete, välja arvatud pakendijäätmed, taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks sõlmib kohaliku omavalitsuse üksus iseseisvalt või koostöös teiste kohaliku omavalitsuse üksustega hankelepingu riigihangete seaduse kohaselt.“

(1²) Eraldi hankeleping sõlmitakse bio- ja segaolmejäätmete käitlejaga.

(1³) Biojätmete taaskasutamine peab tagama biojätmete ringlussevõtu ning vastama käesoleva seaduse § 2¹ lõikes 1 sätestatud tingimustele.

(1⁴) Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldusel kokku kogutud jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamise teenuse osutamiseks sõlmitud hankelepingu kestus on kuni viis aastat.“;

39) paragrahvi 70 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliikide“ tekstiosaga „kokku kogutud jäätmete“;

40) paragrahvi 71 lõike 2 punktis 2 asendatakse sõna „olmejäätmed“ sõnaga „segaolmejäätmed“ vastavas käändes;

41) paragrahvi 71 lõike 2 punktist 8 jäetakse välja tekstiosa „jäätmete kogumiskoha või -kohad, kuhu tuleb korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasivedamiseks toimetada, sealhulgas annab“;

42) paragrahvi 71 lõike 2 punkti 12 täiendatakse pärast sõna „hajaasustusosal“ tekstiosaga „, kus on jäetud jäätmevedu korraldamata käesoleva seaduse § 66 lõike 3 alusel“;

43) paragrahvi 71 lõike 2 punkt 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„13) suurjäätmete kogumise korralduse.“;

44) paragrahvi 71¹ täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:
„(1¹) Jäätmevaldajate registri eesmärk on tagada andmed jäätmehoolduse korraldamiseks, jäätmehoolduse teabe avalikustamiseks ja seotud andmekogudega andmete vahetamiseks.“;

45) paragrahvi 71¹ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(2) Jäätmevaldajate registrisse andmete esitamise, registrist andmete väljastamise ja seotud andmekogudega andmete vahetamise eest ei ole õigus tasu küsida.“;

46) paragrahvi 71¹ täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:
„(3) Jäätmevaldajate registri minimaalse andmekoosseisu ning andmehalduse ja -vahetuse nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

47) seadust täiendatakse §-ga 71² järgmises sõnastuses:

„§ 71². Kohaliku omavalitsuse üksuste koostöö jäätmehoolduse korraldamisel

(1) Kohaliku omavalitsuse üksused võivad moodustada jäätmehoolduse korraldamiseks ühisameti või -asutuse, mille moodustamisele, juhtimisele ja tegevuse alustele kohaldatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-des 62¹–62³ sätestatud käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(2) Lisaks käesolevas seaduses ette nähtud juhtudel võivad kohalikud omavalitsuse üksused üle anda halduslepinguga jäätmevaldajate nõustamise ja teavituse kohustuse täitmise kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 62 lõigetes 1 ja 2 nimetatud koostööorganile või omavalitsusüksuse või omavalitsusüksuste liidu asutatud äriühingule, mittetulundusühingule või sihtasutusele.“;

48) paragrahvi 85 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 61 lõikes 1 sätestatud alustele võib loa andja jäätmeloa kehtivuse peatada kuni kolmeks kuuks, kui loa omaja on jätnud korduvalt tähtjaks

esitamata selle jäätmeveo saatekirja, kui saatekiri on nõutav.“;

49) paragrahvi 85 lõige 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1¹) Lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 62 lõikes 2 sätestatud alustele võib loa andja jäätmeveo kehtetuks tunnistada, kui loa omaja on jätnud korduvalt tähtajaks esitamata selle jäätmeveo saatekirja, kui saatekiri on nõutav.“;

50) paragrahvi 94¹ lõike 8 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) loa omaja on jätnud korduvalt tähtajaks esitamata selle jäätmeveo saatekirja, kui saatekiri on nõutav.“;

51) paragrahvi 98¹¹ lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) registreeringu taotleja on jätnud korduvalt tähtajaks esitamata selle jäätmeveo saatekirja, kui saatekiri on nõutav.“;

52) paragrahvi 98¹⁵ lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) registreeritud isik on jätnud korduvalt tähtajaks esitamata selle registreeringuga seotud jäätmeveo saatekirja, kui saatekiri on nõutav.“;

53) paragrahvi 116 lõike 2 esimesest lausest jäetakse välja sõna „ohtlike“;

54) paragrahvi 117 lõike 1 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „üks kord aastas“ tekstiosaga „vähemalt üks kord kuus“;

55) paragrahvi 117 lõige 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1¹) Jäätmeveo esitamise kohustus ei laiene järgmistele isikutele:

1) jäätmete tekitaja, kelle tegutsemiseks keskkonnakaitsele ei ole nõutav;

2) käesoleva seaduse § 98⁷ lõike 2 punkti 4 alusel registreeritud vahendaja;

3) jäätmeluba omav suletud prügilä käitaja;

4) käesoleva seaduse § 98⁷ lõike 2 punkti 2 alusel registreeritud jäätmevedaja;

5) keskkonnakompleksluba omav isik, kelle jäätmeveo tegevust keskkonnakompleksloaga ei reguleerita.“;

56) paragrahvi 117 lõiked 2–5 tunnistatakse kehtetuks;

57) seadust täiendatakse §-ga 117¹ järgmises sõnastuses:

„§ 117¹. Jäätmeveo saatekiri

(1) Iga jäätmeveo kohta esitab jäätmete vedaja, üleandja või vastuvõtja enne veo algust keskkonnaotsuste infosüsteemis jäätmeveo saatekirja.

(2) Jäätmeveo saatekiri tuleb esitada ka ettevõtte enda tegevuskohtade vahelisel jäätmeveol.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei kohaldata füüsilise isiku suhtes kodumajapidamises tekkivate, juriidilise isiku suhtes isiku enda tegevuses tekkivate ja päästeasutuse suhtes päästetööl kogutud jäätmete vedamisel.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustus ei ole täidetud, tuleb saatekiri esitada jäätmete vastuvõtjal enne jäätmete vastuvõtmist.

(5) Jäätmeveo saatekirja andmekoosseisu ning saatekirja koostamise, edastamise ja registreerimise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

58) Seadust täiendatakse §-ga 117² järgmises sõnastuses:

„§ 117². Statistikatööd

Jäätmestatistilisi statistikatöid korraldatakse riikliku statistika seaduses sätestatud korras.“;

59) seaduse 11. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11. peatükk

RIIKLIK JA HALDUSJÄRELEVALVE“;

60) seadust täiendatakse §-dega 119⁷–119⁹ järgmises sõnastuses:

„§ 119⁷. Haldusjärelvalve

(1) Haldusjärelvalvet käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehooldusega seotud kohustuste täitmise õiguspärasuse üle teostab Keskkonnaamet (edaspidi *haldusjärelvalve teostaja*).

(2) Haldusjärelvalve eesmärk on tagada jäätmehoolduse korraldamine, eelkõige olmejäätmete liigiti kogumise sihtarvu saavutamine ning jäätmehoolduse kvaliteet ja tulemuslikkus.

§ 119⁸. Haldusjärelvalve teostaja pädevus

(1) Haldusjärelvalve teostaja pädevuses on kontrollida käesoleva seadusega ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega kohaliku omavalitsuse üksusele seatud kohustuste täitmist, eelkõige olmejäätmete liigiti kogumise sihtarvu saavutamist.

(2) Haldusjärelvalve teostajal on õigus:

- 1) tutvuda kohaliku omavalitsuse üksuse käsutuses olevate tõendite ja andmetega, mille alusel on võimalik kindlaks teha haldusjärelvalve teostaja ülesannete täitmiseks olulised asjaolud, saada nendest ärakirju;
- 2) saada kohaliku omavalitsuse üksuse juhtorganilt seletusi;
- 3) saada kohaliku omavalitsuse üksuselt teavet õigusaktide ja jäätmehoolduseks eraldatud sihtotstarbeliste vahendite rakendamise kohta;
- 4) teha kohaliku omavalitsuse üksusele ettepanekuid tegevuse parandamiseks;
- 5) teha kohaliku omavalitsuse üksusele ettekirjutusi käesoleva seaduse § 136³ lõikes 5 sätestatud sihtarvu täitmata jätmise korral.

(3) Haldusjärelvalve valim moodustatakse kõikide kohalike omavalitsusüksuste hulgast käesoleva seaduse § 136³ lõikes 5 sätestatud kohustuse täitmise jälgimise põhimõttel.

§ 119⁹. Ettekirjutus

(1) Ettekirjutus peab sisaldama järgmist teavet:

- 1) isik, kellele ettekirjutus on suunatud;
- 2) ettekirjutuse tegemise alus koos viitega õigusakti asjakohastele sätetele;
- 3) õigusrikkumise ennetamiseks või lõpetamiseks vajalike toimingute tegemise kohustus;
- 4) ettekirjutuse tegemise kuupäev;
- 5) ettekirjutuse täitmise tähtaeg;
- 6) hoiatus, et kohustuse täitmata jätmise korral võidakse rakendada sunniraha;

- 7) haldusjärelevalvet teinud ametiisiku nimi, ametikoht ja allkiri;
- 8) ettekirjutuse vaidlustamise võimalused, tähtaeg ja kord.

(2) Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole talle ettekirjutusega pandud kohustust hoiatuses märgitud tähtpäevaks täitnud, peab ta tasuma hoiatuses märgitud sunniraha. Haldusjärelevalve teostaja esitab kohaliku omavalitsuse üksusele sunniraha tasumise nõude ja määrab selles tasumise tähtaja.

(3) Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 9600 eurot.“;

61) paragrahv 120⁴ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 120⁴. Jäätmete vedamine jäätmeveo saatekirjata või jäätmeveo saatekirja nõudeid rikkudes

(1) Ohtlike jäätmete jäätmeveo saatekirjata vedamise eest, kui saatekiri on nõutav, või jäätmeveo saatekirja nõudeid rikkudes – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.

(3) Tavajäätmete jäätmeveo saatekirjata vedamise eest, kui saatekiri on nõutav, või jäätmeveo saatekirja nõudeid rikkudes – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(4) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.“;

62) paragrahv 136³ pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„136³. Jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutamise sihtarvud“;

63) paragrahvi 136³ täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Kohaliku omavalitsuse üksus tagab 2026. aastal vähemalt 66 protsendi oma territooriumil kalendriaasta jooksul tekkinud olmejäätmete liigiti kogumise. Kohustus suureneb igal järgmisel aastal 1 protsendi võrra eelmise aasta aluseks olevast määrast kuni 75 protsendini 2035. aastal.“;

64) paragrahvi 136¹³ tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Kohaliku omavalitsuse üksus peab viima jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirja käesoleva seaduse §-s 42 sätestatuga kooskõlla jäätmekava või jäätmehoolduseeskirja muutmisest või uue kehtestamisest arvates, kuid mitte hiljem kui 2030. aasta 31. detsembriks.“;

65) seadust täiendatakse §-ga 136¹⁸ järgmises sõnastuses:

„§ 136¹⁸. Paberi- ja kartongijäätmete materjali põhjal kogumise rakendamine

Kohaliku omavalitsuse üksus peab viima paberi- ja kartongijäätmete kogumise korralduse kooskõlla käesoleva seaduse § 31 lõikes 3¹ sätestatuga uuest korraldatud jäätmeveo tellimisest arvates, kuid mitte hiljem kui 2030. aasta 31. detsembriks.“;

66) seadust täiendatakse §-ga 136¹⁹ järgmises sõnastuses:

„§ 136¹⁹. Jäätmeveo korraldamise muudatuse rakendamine

Käesoleva seaduse § 66 lõikes 1² sätestatud rakendab kohaliku omavalitsuse üksus uuest korraldatud jäätmeveo tellimisest arvates, kuid mitte hiljem kui 2030. aasta 31. detsembriks.“;

67) Seadust täiendatakse §-ga 136²⁰ järgmises sõnastuses:

„§ 136²⁰. Haldusjärelvalvest tuleneva sunniraha rakendamine

Käesoleva seaduse § 119⁹ lõikes 3 nimetatud sunniraha rakendatakse alates 2030. aasta 1. jaanuarist.“.

§ 2. Pakendiseaduse muutmine

Pakendiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduses asendatakse läbivalt sõnad „kohaliku omavalitsuse organ“ sõnadega „kohaliku omavalitsuse üksus“ vastavas käändes;

2) paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 3⁴ järgmises sõnastuses:

„(3⁴) Monomaterjalist pakend on pakend, mis on valmistatud vähemalt 95% ulatuses ühest materjalist.“;

3) seadust täiendatakse §-ga 5⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 5⁴. Pakendijäätmete vaheladustuskoht

Pakendijäätmete vaheladustuskoht on jäätmeseaduse § 19 tähenduses tehniliselt varustatud jäätmekäitluskoht, kus antakse korraldatud jäätmeveoga kogutud pakendijäätmed üle taaskasutusorganisatsioonile.“;

4) paragrahvi 10¹ täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui kohaliku omavalitsuse üksus on korraldanud käesoleva seaduse § 15 lõike 3 kohaselt tagatisrahata pakendi jäätmete kogumise, on taaskasutusorganisatsiooni ülesanne korraldada kokku kogutud pakendijäätmete taaskasutamine.“;

5) paragrahvi 12¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Pakendiettevõtja on kohustatud tagama oma turule lastud pakendatud kauba pakendi ja pakenditest tekkinud jäätmete tagasivõtmise ja käitlemise ning kandma nende tegevuste kulud.“;

6) paragrahvi 12¹ täiendatakse lõigetega 2¹ ja 2² järgmises sõnastuses:

„(2¹) Müügiapakenditest, välja arvatud korduskasutuspakenditest, tekkinud jäätmete käitlemise korraldamiseks on pakendiettevõtja kohustatud sõlmima kirjaliku lepingu taaskasutusorganisatsiooniga.

(2²) Tagatisrahaga pakendeid lõppkasutajale või tarbijale müüv pakendiettevõtja ei saa tagatisrahaga pakendi tagasivõtmise kohustust taaskasutusorganisatsioonile üle anda.“;

7) paragrahvi 12¹ lõike 4 punkti 1 täiendatakse pärast sõna „transportimisel“ tekstiosaga „, arvestades käesoleva seaduse § 15 lõikes 11 sätestatud,“;

8) paragrahvi 12¹ lõiget 6 täiendatakse pärast sõna „keeldunud“ tekstiosaga „või kulu tuleneb käesoleva seaduse §-st 15¹.“;

9) paragrahvi 15 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 15. Kohaliku omavalitsuse üksuse kohustused pakendi ja pakendijäätmete kogumisel ja taaskasutuse korraldamisel ning kulude jaotus“;

10) paragrahvi 15 täiendatakse lõigetega 3–13 järgmises sõnastuses:

„(3) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kokku kogumise korraldatud jäätmeveo raames jäätmeseaduse § 66 lõike 2 kohaselt.

(4) Tiheasustusosalal kogutakse olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmed tekkekohalt eraldi mahutitesse järgmiselt:

- 1) paber- ja kartongpakendijäätmed koos paberi- ja kartongijäätmetega;
- 2) klaaspakendijäätmed koos plast- ja metallpakendijäätmetega.

(5) Väljaspool tiheasustusala korraldatakse olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kogumine tekkekohalt käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud viisil vähemalt korteriühistute juures.

(6) Kohaliku omavalitsuse üksus tagab olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kogumise avalikus ruumis tiheasustusosalal ja väljaspool tiheasustusala korraldatud jäätmeveo raames, arvestades jäätmeseaduse § 42 lõike 3 punktis 14 nimetatud pakendite ja pakendijäätmete kogumise ja vedamise ning taaskasutusorganisatsioonidele üleandmise kava ning pakendijäätmete terviklikku kogumissüsteemi.

(7) Kohaliku omavalitsuse üksuse tegevus olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kokku kogumisel korraldatud jäätmeveo raames ei tohi takistada pakendiettevõtjal ja taaskasutusorganisatsioonil kohustuste täitmist, sealhulgas käesoleva seaduse §-s 36 nimetatud taaskasutamise sihtarvude saavutamist.

(8) Kokku kogutud pakendijäätmed antakse enne käitlustoiminguid üle taaskasutusorganisatsioonidele proportsionaalselt nende turuosadega.

(9) Kokku kogutud pakendijäätmete üleandmise koht lepitakse kohaliku omavalitsuse üksuse ja taaskasutusorganisatsiooni vahel kirjalikult kokku enne korraldatud jäätmeveo korraldamist. Pakendijäätmete üleandmise kohas peab olema tagatud arvestuse pidamine sissetulevate ja taaskasutusorganisatsioonile üleantavate pakendijäätmete üle. Pakendijäätmete üleandmine võib toimuda selleks ettevalmistatud vaheladustuskohas.

(10) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud kokkulepet ei saavutata, määrab pakendijäätmete üleandmise koha või vaheladustuskoha ning pakendijäätmete jagunemise proportsionaalselt taaskasutusorganisatsiooni turuosaga kohaliku omavalitsuse üksus.

(11) Jäätmevaldaja kannab tagatisrahata pakendi jäätmete tekkekohalt kogumise veokulust 0,25 eurot kogumiskorra kohta kogumisvahendi äraveo või tühjenduse eest.

(12) Käesoleva paragrahvi lõikes 11 nimetatud kulu suuruse võib valdkonna eest vastutav minister üle vaadata iga viie aasta tagant nimetatud nõude rakendumisest ja teha ettepaneku selle korrigeerimiseks.

(13) Kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanne on tagada jäätmevaldaja teavitamine olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kogumise korraldamisest ja liigiti kogumise nõuetest.“;

11) seadust täiendatakse §-ga 15¹ järgmises sõnastuses:

„§ 15¹. Taaskasutusorganisatsiooni kohustused pakendi ja pakendijäätmete kogumisel ja taaskasutuse korraldamisel korraldatud jäätmeveo raames ning kulude jaotus

(1) Käesoleva seaduse §-s 5⁴ nimetatud vaheladustuskoha tagab ja vaheladustusega seotud kulud kannab taaskasutusorganisatsioon. Taaskasutusorganisatsioonid võivad tagada ühise vaheladustuskoha.

(2) Taaskasutusorganisatsioonil tuleb hüvitada olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kogumise kulud, mis kujunevad korraldatud jäätmeveo tulemusel kilomeetrihinna alusel, arvestades taaskasutusorganisatsiooniga varem kokku lepitud pakendijäätmete üleandmise koha asukohta.

(3) Taaskasutusorganisatsioon hüvitab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kulud kohaliku omavalitsuse üksusele. Hüvitamine toimub kord kalendrikuus.“;

12) paragrahvi 16 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 16. Pakendiette võtja kohustused pakendi ja pakendijäätmete tekke vältimisel, kogumisel ja taaskasutamisel“;

13) paragrahvi 16 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „taaskasutusorganisatsioonile“ tekstiosaga „ega ole kohustatud seda tegema käesoleva seaduse § 12¹ lõike 2¹ kohaselt“;

14) paragrahvi 16 täiendatakse lõigetega 7–12 järgmises sõnastuses:

„(7) Pakendiette võtja, kes müüb pakendatud kaupa lõppkasutajale või tarbijale, annab infot jäätmetekke ja prügistamise vältimise kohta.

(8) Pakendiette võtja, kes müüb lõppkasutajale või tarbijale ühekordselt kasutatavaid plasttooteid, jagab teavet nende toodetega prügistamise ning nende jäätmete muu sobimatu kõrvaldamise mõjust keskkonnale, eriti merekeskkonnale.

(9) Pakendiette võtja, kes müüb pakendatud kaupa ning kasutab selle kättetoimetamiseks postiteenust või muud majandus- või kutsetegevuses tegutsevat kauba üleandjat, on kohustatud lõppkasutajat ja tarbijat teavitama tasuta pakendite ja pakendijäätmete tagastamise kohast.

(10) Pakendiette võtja, kes müüb pakendatud kaupa ning kasutab selle kättetoimetamiseks postiteenust või muud majandus- või kutsetegevuses tegutsevat kauba üleandjat, võib korraldada lõppkasutajalt ja tarbijalt kauba üleandja kaudu pakendite ja pakendijäätmete tasuta tagastamise, teatades sellisest võimalusest lõppkasutajale ja tarbijale ette.

(11) Pakendiette võtja on kohustatud vältima liigiti kogutud või pakendimaterjalide kaupa sorteeritud tagasivõetava pakendi ja pakendijäätmete segunemist teiste jäätmete või pakendimaterjalidega.

(12) Pakendiette võtja on kohustatud tagama lõppkasutajale ja tarbijale oma ohtlike aineid sisaldavate pakendite ja pakendijäätmete tagastamise võimaluse, arvestades jäätmeseaduses ja kemikaaliseaduses ning nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud käitlemisnõudeid.“;

15) paragrahvi 17¹ pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 17¹. Väljaspool korraldatud jäätmevedu tagatisrahata pakendi jäätmete kogumise nõuded“;

16) paragrahvi 17¹ lõike 1 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole korraldanud olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kogumise käesoleva seaduse § 15 lõike 3 alusel, peab taaskasutusorganisatsioon tagama, et kogumiskohtade tihedus iga taaskasutusorganisatsiooni kohta oleks järgmine.“;

17) paragrahvi 17¹ lõige 1³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1³) Taaskasutusorganisatsioon ja kohaliku omavalitsuse üksus määravad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kogumiskohad kindlaks kirjalikus lepingus.“;

18) paragrahvi 17¹ lõiget 4¹ täiendatakse pärast sõna „korraldada“ tekstiosaga „käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kogumiskohtades“;

19) paragrahvi 17¹ lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt tagatisrahata pakendi jäätmete kogumisel peab taaskasutusorganisatsioon tagama igas kogumiskohas kõigi pakendimaterjali liikide kogumise.“;

20) paragrahvi 17¹ täiendatakse lõigetega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:
„(6) Taaskasutusorganisatsioon peab tagama nende pakendijäätmete, mida ei koguta käesoleva seaduse § 15 lõike 3 alusel korraldatud jäätmeveoga, tasuta vastuvõtmise vähemalt kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmejaamade kaudu.

(7) Lõppkasutaja või tarbija on kohustatud pakendi ja pakendijäätmed tagastama tühjalt ja liigiti sordituna kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjas kehtestatud korras ja pakendiette võtja või taaskasutusorganisatsiooni nõuete kohaselt.“;

21) paragrahvi 17² lõike 1 punktis 1 asendatakse tekstiosa „§ 20 lõikes 2“ tekstiosaga „§ 21¹ lõikes 1“;

22) paragrahvi 17² lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„1) kava, kuidas üleriigiliselt kaasatakse eri piirkonnad pakendi ja pakendijäätmete, mida ei koguta käesoleva seaduse § 15 lõike 3 alusel korraldatud jäätmeveoga, kogumissüsteemi.“;

23) paragrahvi 17² lõike 2 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„6) viieks aastaks kommunikatsioonistrateegia, mis sisaldab põhisõnumeid käesoleva seaduse § 17⁴ lõike 1 punktis 11 nimetatud tegevustest, ülevaadet kogumis- ja taaskasutussüsteemist ning sihtrühmadest, nendeni jõudmise võimalustest ja meetoditest ning ajakavast.“;

24) paragrahvis 17³ asendatakse sõna „Kliimaministeriumile“ sõnaga „Keskkonnaametile“;

25) paragrahvi 17⁴ lõike 1 punktid 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„1) üleriigiline pakendi ja pakendijäätmete kogumine selles ulatuses, mis ei ole hõlmatud käesoleva seaduse § 15 lõikes 3 nimetatud kogumisega;
2) kogutud korduskasutuspakendi korduskasutus ja pakendijäätmete taaskasutus, tagades ringlusse võetavate pakendite ringlussevõtu.“;

26) paragrahvi 17⁴ lõike 1 punkti 11 täiendatakse pärast sõna „teavitamine“ tekstiosaga „käesoleva lõike punktis 1 nimetatud“;

27) paragrahvi 17⁴ lõike 1 punkt 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„12) majandusaasta aruande kättesaadavaks tegemine oma veebilehel iga aasta 31. juuliks“;

28) paragrahvi 17⁴ lõiget 1 täiendatakse punktidega 13–16 järgmises sõnastuses:
„13) teabe avaldamine eelmisel kalendriaastal kokku kogutud, taaskasutatud ja ringlusse võetud pakendijäätmete kohta pakendiliikide kaupa oma veebilehel iga aasta 31. juuliks;
14) tagatisrahaga pakendite tagastamise ning teavitustegevuse ja selle maksumuse kohta teabe avaldamine oma veebilehel;
15) järgneva kalendriaasta kommunikatsiooniplaani, mis sisaldab käesoleva lõike punktis 11 nimetatud tegevuste kavandamist, avaldamise oma veebilehel hiljemalt iga aasta 1. novembriks;
16) pakendiettevõtjate nõustamine ja teadlikkuse suurendamine käesolevas seaduses sätestatud nõuete täitmisest.“;

29) paragrahvi 17⁴ lõiked 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;

30) paragrahv 17⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) Keskkonnaamet annab tegevusloa 63 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates. Kui Keskkonnaamet taotlust nimetatud tähtaja või pikendatud tähtaja jooksul ei lahenda, ei loeta tegevusluba selle tähtaja möödumisel ettevõtjale vaikimisi antuks.

(2) Tegevusluba antakse viieks aastaks.“;

31) paragrahv 20 tunnistatakse kehtetuks;

32) paragrahvi 21 lõikes 4 asendatakse tekstiosa „karastusjooki pakendiaktsiisi seaduse tähenduses.“ tekstiosaga „karastusjooki kui jooki, mille kombineeritud nomenklatuuri (KN) rubriigid on 2009, 2201 või 2202 vastavalt nõukogu määrusele 2658/87/EMÜ tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 07.09.1987, lk 1–675).“;

33) seadust täiendatakse §-ga 21¹ järgmises sõnastuses:

„§ 21¹. Tagatisrahaga pakendi tagasivõtmine

(1) Pakendiettevõtja, kes müüb pakendatud kaupa lõppkasutajale või tarbijale, on kohustatud lõppkasutajalt või tarbijalt tasuta tagasi võtma müüdud kauba müügipakendi ja pakendijäätmed. Tagasivõtmise nõue kehtib vaid pakendi kohta, mille tüüp, kuju ja suurus vastavad selles müügikohas müüdava kauba pakendile ja selle kauba müüja üleantava kauba pakendile.

(2) Pakendit ja pakendijäätmeid ei pea tagasi võtma pakendatud kaupa müüv isik, kui müügikoha suurus on alla 20 ruutmeetri ja see paikneb tiheasustusalal.

(3) Pakendatud kauba müüja, kelle müügikoha suurus on 200 ruutmeetrit või üle 200 ruutmeetri, peab sellise pakendi tagasivõtmise, millele on kehtestatud tagatisraha, korraldama müügikohas või selle teenindusmaal müügikoha kauplemisajal.

(4) Pakendatud kauba müüja, kelle müügikoht on väiksem kui 200 ruutmeetrit, võib sellise pakendi tagasivõtmise, millele on kehtestatud tagatisraha, korraldada väljaspool oma müügikoha teenindusmaa piire, kuid müügikoha kauplemisajal ja ainult kohaliku omavalitsuse üksuse nõusolekul. Seejuures tuleb arvestada, et alal, mille asustustihedus on väiksem kui 500 elanikku ühel ruutkilomeetril, oleks vähemalt üks pakendi tagasivõtmise koht kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevates asulates.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 kehtestatud kohustus loetakse pakendatud kauba müüja poolt täidetuks, kui kaks või enam müügikohta on üksteise vahetus läheduses ning pakendatud kauba müüjad on kokku leppinud tagatisrahaga pakendite tagasivõtmise korraldamise ühiselt

ühe pakendatud kauba müüja müügikohas või teenindusmaal või mujal müügikoha vahetus läheduses.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud ühiselt tegutsevad pakendatud kauba müüjad vastutavad solidaarselt kehtestatud tagatisrahaga pakendite tagasivõtmise koha toimimise eest.“;

34) paragrahvi 23 lõigetes 2 ja 2¹ asendatakse tekstiosa „käesoleva seaduse §-s 20“ tekstiosaga „käesoleva seaduse §-des 15 ja 17¹“;

35) paragrahvi 25 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Pakendiregister on andmekogu, kuhu kantakse ning kus hoitakse ja töödeldakse turule lastud pakendatud kauba pakendite andmeid, sealhulgas andmeid ühekordselt kasutatavate plasttoodete kohta, tekkinud pakendijäätmete, pakendi korduskasutuse, pakendijäätmete taaskasutamise ning taaskasutamise sihtarvude täitmise ja taaskasutamise tõendite kohta käesolevas seaduses ning pakendaktsiisi seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks, Euroopa Komisjonile pakendijäätmete kohta teabe esitamiseks ja järelevalve teostamiseks.“;

36) paragrahvi 26¹ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Korraldusorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korralduse seaduse §-des 30, 31, 32, 34, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korralduse seaduses sätestatud alusel ja korras.“;

37) seadust täiendatakse §-ga 39⁹ järgmises sõnastuses:

„§ 39⁹. Korraldatud jäätmeveo nõuete rakendamine olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kogumisele

Kohaliku omavalitsuse üksus peab viima tagatisrahata pakendi jäätmete liigiti kogumise kooskõlla käesoleva seaduse § 15 lõigetes 3–13 sätestatuga uuest korraldatud jäätmeveo hankest arvates, kuid mitte hiljem kui 2030. aasta 31. detsembriks.“;

38) seadust täiendatakse §-ga 39¹⁰ järgmises sõnastuses:

„§ 39¹⁰. Taaskasutusorganisatsiooni tegevusloa tähtaja rakendamine

(1) Taaskasutusorganisatsiooni tegevusloa, mis on antud tähtajatult enne käesoleva paragrahvi jõustumist, kehtib viis aastat käesoleva paragrahvi jõustumisest arvates.

(2) Keskkonnaamet teeb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevusloa tähtaja kohta kande majandustegevuse registrisse kuue kuu jooksul käesoleva paragrahvi jõustumisest arvates.“.

§ 3. Keskkonnatasude seaduse muutmine

Keskkonnatasude seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 lõiget 2 täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

„10) jäätmete põletamine energia saamise otstarbel (edaspidi *jäätmete põletamine energiakasutuse otstarbel* või *jäätmete energiakasutus*).“;

2) paragrahvi 3 lõiget 6 täiendatakse pärast sõna „kasutamist“ sõnadega „ning ringmajanduse põhimõtteid“;

3) paragrahvi 4 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „loodusvara“ sõnadega „ja jäätmeid“;

4) paragrahvi 4 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „suurendamiseks“ tekstiosaga „, ringmajanduse edendamiseks“;

5) paragrahvi 5 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „saasteaineid“ tekstiosaga „, põletada jäätmeid energiakasutuse otstarbel“;

6) paragrahvi 5 lõiget 4 täiendatakse pärast sõna „saasteaineid“ tekstiosaga „, põletab jäätmeid energiakasutuse otstarbel“;

7) paragrahvi 5 lõike 6 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Keskkonnatasu ei võeta, kui loodusvara kasutamine, saasteainete väljutamine keskkonda, jäätmete energiakasutus või kõrvaldamine keskkonnaloata või lubatust suuremas koguses toimub.“;

8) paragrahvi 14 lõikeid 1 ja 2 täiendatakse pärast sõna „jäätmeid“ sõnadega „,või põletatakse neid energiakasutuse otstarbel“;

9) seaduse 3. peatüki 1. jagu täiendatakse §-ga 18¹ järgmises sõnastuses:
„§ 18¹. Saastetasu rakendamine jäätmete energiakasutusel

(1) Saastetasu rakendatakse, kui jäätmeid põletatakse energiakasutuse otstarbel.

(2) Saastetasu rakendatakse, kui energiakasutuse otstarbel põletatakse tavajäätmeid, välja arvatud puidujäätmeid.“;

10) seadust täiendatakse §-ga 20¹ järgmises sõnastuses:
„§ 20¹. Saastetasumäärad jäätmete energiakasutusel

Saastetasumäärad jäätmetonni kohta jäätmete energiakasutusel on järgmised:

1) tavajäätmete sortimisjäädid, välja arvatud puidujäätmed, – alates 2026. aasta 1. jaanuarist 50 eurot;

2) tavajäätmed, välja arvatud puidujäätmed ja käesoleva lõike punktis 1 nimetatud jäätmed, – alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 60 eurot.“;

11) paragrahvi 21 lõike 1 punkt 2 sõnastatakse järgmiselt:
„2) tavajäätmed, välja arvatud käesoleva lõike punktides 1 ja 3–5 nimetatud jäätmed, – alates 2026. aasta 1. jaanuarist – 90 eurot.“;

12) paragrahvi 22 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:
„8) jäätmeid põletatakse energiakasutuse otstarbel lubatust suuremas koguses või ilma loata.“;

13) seadust täiendatakse §-ga 25¹ järgmises sõnastuses:
„§ 25¹. Saastetasu kõrgendatud määrad jäätmete energiakasutusel lubatust suuremas koguses

Jäätmete energiakasutusel keskkonnaloas lubatust suuremas koguses kõrgendatakse käesoleva seaduse §-s 20¹ sätestatud saastetasumäärasid viis korda.“;

14) paragrahvi 26 pealkirja täiendatakse pärast sõna „kõrvaldamisel“ sõnadega „ning jäätmete energiakasutusel“;

15) paragrahvi 26 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Jäätmete energiakasutusel ilma keskkonnaloata, sealhulgas põletatud jäätmeliigi puudumisel keskkonnaloalt, kõrgendatakse käesoleva seaduse §-s 20¹ sätestatud tasumäärasid 10 korda.“;

16) paragrahvi 32 lõiget 6 täiendatakse pärast sõna „väljutamise“ tekstiosaga „, energiakasutuse otstarbel põletamise suunatud“;

17) paragrahvi 32 lõiget 6¹ täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) jäätmete energiakasutusel jäätmekäitluskohtade kaupa.“;

18) paragrahvi 33¹ lõikes 6 asendatakse sõnad „või jäätmete kõrvaldamise kohas“ sõnadega „kohas ja jäätmekäitluskohas“;

19) paragrahvi 61 lõike 1 punktis 1 asendatakse sõnad „ja jäätmete“ tekstiosaga „, jäätmete energiakasutuse ja“.

§ 4. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmine

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõiget 1 täiendatakse punktiga 36⁸ järgmises sõnastuses:

„36⁸) jäätmehoolduskulude kandmise kohustuse suuruse määramise korra kehtestamine;“.

§ 5. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse muutmine

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 40¹ lõiget 1 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) lihtsustada jäätmete saatedokumentide esitamist ning kogutud andmete säilitamist, kasutamist ja kättesaadavust.“.

§ 6. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punktid 44-46 ja punktid 48-58 ning § 3 jõustuvad 2026. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn „...“ 2024

Algatab Vabariigi Valitsus „...“ 2024

(allkirjastatud digitaalselt)

allkirjastaja nimi
valitsuse nõunik